

TMMOB IV. ENERJİ SEMPOZYUMU

- KÜRESEL ENERJİ SAVAŞLARI;
- ULUSAL-KAMUSAL ENERJİ POLİTİKALARI

İlki Elektrik ve Maden Mühendisleri Odaları tarafından 1996 yılında yapılan, TMMOB Enerji Sempozyumu'nun dördüncüsü, 10-12 Aralık 2003 tarihlerinde Ankara'da Milli Kütüphane'de gerçekleştirildi.

Türkiye ve dünya enerji sorunları, çözüm önerileri, geleceğe ilişkin senaryolar, alternatif enerji teknolojileri, çevre ve enerji ilişkisinin tartışıldığı sempozyuma, TMMOB'a bağlı odalar, enerjiyle ilgili kamu kurum ve kuruluşları, akademisyenler, özel şirketler, çeşitli meslek kuruluşları ve birlikleri ile EMO şubelerinden gelen delege ve dinleyiciler büyük ilgi gösterdiler.

Sekreteryasını Elektrik Mühendisleri Odası'nın yaptığı sempozyumda dört oturumda 23 bildiri ve bir özel sunum yapıldı, son gün "enerjide yeniden yapılanma başlıklı bir panel gerçekleştirildi. Ayrıca dokuz poster bildiri kitapta yer aldı ve salonda sergilendi.

Sempozyum açılışı saygı duruşu ve İstiklal Marşı ile başladı. Daha sonra söz alan Sempozyum Yürütme Kurulu Başkanı Kemal Ulusaler, yaşanan gelişmeler sonucu tüm umutsuzluklar, yolsuzluklar ve savaşların nedeni olarak enerjiyi görür hale geldiğimizi söyledi. Ulusaler, "Bu Sempozyum enerji alanında olumlu bir şeyler katacak, ama ne yazık ki Sempozyum sonunda savaşlar, yolsuzluklar yine devam edecek. Yani beyaz enerji derken bile kararı ve karanlığı anımsarken yine de bir umut taşımak konumundayız." dedi.

Daha sonra kürsüye gelen EMO Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göltaş, dünyada ve bölgemizde yaşanan enerji paylaşımına yönelik savaşların sonuçlarına değindiği konuşmasında, EMO'nun yıllardan bu yana enerji alanında söylediklerinin birer birer doğrulandığını vurguladı. Göltaş, buna rağmen enerji alanında karar verici konumundaki siyasetçi ve bürokratların meslek odası ve sendikaların görüşlerine itibar etmediklerini, kamu yönetiminin sermaye lehine taraflı bir hale gelmesinin yolsuzluklara zemin hazırladığını belirtti. "Elektrik Mühendisleri Odası olarak son 20 yıldır ülke-

mizin enerji politikalarına ilişkin iki önemli konunun altını çizdik. Birincisi; kamusal bir hizmet anlayışı içerisinde plânlamanın önemi, ikincisi ise kendi kaynaklarımıza ve insan gücümüze de bağlı ulusal bir enerji politikasının gereği, oluşturulması" diyen Cengiz Göltaş, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Hilmi Güler'i, kendilerini doğrulayan sözlerine karşın geçmiş politikaları sürdürmeye devam etmekle eleştirdi. Özelleştirmelerin devam etmesiyle sorunların daha da büyüyeceğini belirten Göltaş, elektrikteki kayıplara da değinerek acilen işletme sorunları, personel eksikliği ve teknik aksaklıkların giderilmesi gerektiğini söyledi.

Üçüncü konuşmacı olan TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, TMMOB'a bağlı her odanın sektör bazında yapmış olduğu çok önemli çalışmaların olduğunu ve yoğun bir faaliyet içerisinde olduklarını söyledi. Kaya Güvenç, tüm bu faaliyetleri bu ülkenin yurttaşları, bilimle toplum arasında köprü olan bir mesleğin mensupları oldukları ve bilimle halkımızı buluşturmaya çalıştıkları için yaptıklarını vurguladı.

Güvenç konuşmasında DSİ Genel Müdürü'nün inşaat mühendisi kadınların işe alınmasıyla ilgili basında yer alan sözlerini eleştirerek bu yaklaşımın cinsiyet ayrımcılığı olduğunu ve bir an önce düzeltilmesi gerektiğini belirtti. TMMOB Başkanı, akaryakıt ve elektriğin Türkiye'de çok pahalı olduğunu söyleyerek, enerji alanında bir yere varabilmek için uluslararası tekellerin dışardan empoze ettiği politikalara hayır demek gerektiğini ifade etti. Kaya Güvenç, Ortadoğu'daki savaş ve İstanbul'daki bombalama olaylarına değinerek, bu olayları anlamak için küreselleşme sürecini ve onun yarattığı sonuçları anlamak gerektiğini belirtti.

Açılıştaki son konuşmayı yapan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Hilmi Güler, tüm bu yanlış enerji politikalarının altında, yine üyelerimizin çoğunluğunu oluşturduğu kişilerin imzası olduğunu söyleyerek, arada güvenin oluşmadığını, belki toplumsal anlamda bir etik sözleşmesi imzalanması gerektiğini belirtti.

Güler, elektrikte yahut doğalgazda yaptıkları indirimlerin kabul edilmesinden memnuniyet duymakla birlikte, yapılan her teşekkürün ardından bir "ancak" sözünün geldiğini söyledi. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, sürekli olarak enerjiye yönelik değişik modeller üzerinde çalıştıklarını ve jeopolitiğimizden faydalanmamız gerektiğini ifade ederek, kendimizi sadece Türkiye haritalarıyla sınırlamamamız gerektiğini vurguladı. Bakan, son dönemde enerji alanında yaptıkları uluslararası görüşmeler, anlaşmalar ve çalışmalardan bahsederek, hazırlanan yasa taşınlarını anlattı. Tüm bu çalışmalarını birlikte yapmak istediklerini belirten Bakan, herkese eşit uzaklıkta yaklaştıklarını ve ortak bir akıl oluşturarak sistem kurmak istediklerini söyledi.

Açılış konuşmalarından sonra ara verildi. Öğleden sonra, oturma başkanlığını TMMOB Başkanı Kaya Güvenç'in yaptığı "Dünyada enerji alanının geleceğine ilişkin öngörüler ve Türkiye" başlıklı ilk oturuma Miami Üniversitesi'nden Prof. Dr. Nejat Veziroğlu, İstanbul Bilgi Üniversitesi'nden Ahmet K. Han ve Enerji Uzmanı Necdet Pamir katıldılar. N. Veziroğlu'nun, hidrojen enerjisinin geleceği, Türkiye'deki uygulamalar ve teknolojik gelişmeleri anlattığı sunumdan sonra N. Pamir, Irak özelinde dünyada petrolün durumu, petrol savaşları ve küreselleşmenin geleceği üzerine bilgi verdi. Dr. Ahmet K. Han ise stratejik bir emtia olan petrolün daha farklı bir konuma geldiğini, ABD'nin, Hazar bölgesi ve Ortadoğu'daki operasyonları petrole bağımlı olmasından değil, doların değerini ve ABD ekonomisini korumak için yaptığını öne sürdü.

Oturumun bitmesinden sonra EMO Adana Şube Başkanı Ahmet San, ÇEAŞ'ın geçmiş ve bugün üzerine özel bir sunum yaptı. İlk gün, delege ve dinleyicilerin katıldığı açılış kokteyliyle son buldu.

11 Aralık'ta, iki bölümden oluşan "Türkiye enerji sektöründe yeni liberal politikalar ve gelinen durum" başlıklı ikinci oturum gerçekleştirildi. Makina MO Başkanı Emin Koramaz'ın yönettiği oturumun ilk bölümünde Ayfer Eğilmez (Petrol-İş) "Enerji sektöründe yeniden yapılanma ve istihdam", Aytekin Çakır (Makina MO) "Türkiye'nin doğalgaz temin ve tüketim politikalarının değerlendirilmesi", Serdar Ö. Kaynak (Maden MO) "Ekonomik krizler ve enerji", Yusuf Bayrak (TEİAŞ) "Elektrik enerjisi talep tahminleri, planlaması ve elektrik sisteminin detaylı incelenmesi", Orhan Örcü (TMMOB Enerji Komisyonu) "Türkiye'nin enerji sorunları ve çözüm önerileri" başlıklı bildirimlerini sundular.

Öğleden sonra yapılan ikinci bölümün başkanlığını MPM'den Dr. Yücel Çağlar yaptı. Oturumda, İsmet Turan (EPDK) "Enerji piyasasında yeniden yapılanma", Cengiz Güneş (Güneş Danışmanlık) "Elektrik enerjisi

sektöründe yeniden yapılanma ve arz engelleri", Gökhan Candoğan (EMO) "Enerjide yeni dönem, hükümet politikaları ve mevcut sorunların değerlendirilmesi", Arif Künar (THD) "Piyasa yasaları ve tüketici hakları" başlıklı bildirimlerini izleyicilere sundular. İkinci gün, oturuma yönelik tartışmalarla son buldu.

En yoğun gündemin olduğu üçüncü günde iki oturum ve bir panel yapıldı. "Enerji, çevre ve verimlilik" başlıklı ve Çevre MO Başkanı Ethem Torunoğlu'nun yönettiği üçüncü oturumda altı kişi sunum yaptı. Ahmet Enis (Makina MO) "Enerji politikaları ile yerli, yeni ve yenilenebilir enerji kaynakları", Cihan Dündar (Çevre MO) "Enerji, çevre, yenilenebilir kaynaklar ve sürdürülebilirlik", Zenin Taç Altınbaşoğlu (EİE) "Sürdürülebilir kalkınma-yenilenebilir enerji kaynakları ve yenilenebilir enerji kanun tasansı taslağı", Melda Keskin (Greenpeace Akdeniz Ofisi) "Son on yılda Türkiye'de uygulanan enerji politikalarının ağır bedeli ve banşıl enerji seçeneklerinin önemi", Doç. Dr. Gülfem Bakan (OMU) "Çevresel etki değerlendirmesinin önemi ve Samsun Mobil santral örneği", Şerif İpek (Oyak-Renault) "Adım adım enerji tasarrufu; Oyak-Renault örneği" başlıklı bildirimlerini sundular.

Öğleden sonra gerçekleştirilen "Enerji alanında bilimsel teknolojik gelişmeler ve Türkiye" oturumunun başkanlığını ODTÜ Kimya Bölümü'nden Prof. Dr. İnci Gökmen yaptı. Dördüncü ve son oturuma, "Türkiye 2003 enerji vizyonu" başlıklı bildiriyle Prof. Dr. Vural Altın (TÜBİTAK), "Türkiye'nin bilim ve teknoloji gücünün enerji sektöründe kullanımında iç ve dış piyasaların etkisi" başlıklı bildiriyle Erkan Çetinkaya (Türkiye Şeker Fabrikaları EMAF Müdürü), "Çin Halk Cumhuriyetinde alternatif enerji teknolojileri uygulamaları" sunumuyla Aiguo Song (Çin Büyükelçisi) ve "AB'nin enerji bağımsızlığı ve sürdürülebilir kalkınma politikalarında biyokütle enerjisinin yeri: Üye, aday ülkelerdeki araştırmalar ve uygulamalar" başlıklı bildiriyle Doç. Dr. Ergin Duygu katıldılar.

Oturuma yönelik tartışmalardan sonra "Enerjide yeniden yapılanma" başlıklı panele geçildi. TMMOB Üyesi Hüseyin Yeşil'in yönettiği panele Atilla Akalın (HESİAD-TÜREB), Budak Dilli (ETKB-Eİ), Cengiz Göltaş (EMO) ve Fırat Gazel (DB Tercüman Gazetesi) katıldılar.

Enerji sektöründeki sorunların, yolsuzlukların, modellerin, Mavi Akım'ın ardındaki stratejik gerekçelerin tartışıldığı panelden sonra Sempozyum son buldu.

Sektörle ilgili güncel ve canlı tartışmaların yapıldığı sempozyumda dinleyici katılımı, beklenenin çok üstünde oldu ve üç gün boyunca katılım geç saatlere kadar düşmedi. •